

سید ابراهیم رئیسی در روز تحلیف از ایده دولتش برای بازسازی ظرفیت اجتماعی ایران گفت

پیمان روز اول

ساد است و چه در سیاست خارجی که مبتنی بر رفع حربیم‌ها و همکاری با همسایگان است، ترسیم کند. اولین بیشترد این سیاست‌ها، باید وزرایی را با همین دیدگاه‌ها فرستت انجام خواهد شد. در ادامه به بررسی گزینه‌های از نچه رئیس جمهور در مراسم تحلیف بیان داشت، پرداخته شده است.

قدرت‌های جهانی نشد و به آن اشاره کرد. رئیس جمهور گفت که ایران همواره خود در کنار مظلومان عالم خواهد ماند؛ این مظلومان «چه در قلب اروپا باشند و چه در آمریکا، چه در آفریقا باشند چه در یمن، چه در سوریه باشند و چه در فلسطین» برای جمهوری اسلامی ایران هیچ فرق نمی‌کند. رئیسی در این مراسم توانست شمایی از دولتش چه در سیاست داخلی که مبتنی بر عدالت محوری و مبارزه با

فرستادگان روسای دولت‌ها، نواب رئیس مجلس‌های پارلمانی، روسا، مقامات و نمایندگان ۱۱ سازمان بین‌المللی و منطقه‌ای داشت به تشریح سرفصل‌های سیاست خارجی دولتش نیز پرداخت. او دیپلماسی اظهارات رو به جلوی داشت و به گونه‌ای سخن گفت تا بتوان به این جمع‌بندی رسید که در دولت او باب مذاکره باز است. او دست دوستی ایران را بهسوی همسایگان دراز کرد ولی غالباً از تغییرات

مقامات و شخصیت‌های ملی بر عدالت محوری تاکید کرد و از دولتی گفت که برای «همه ملت» است. او از تعهدش به «آرمان‌های انقلاب» گفت و بر «خشکاندن ریشه‌های فساد و رانت خواری» تاکید کرد؛ تاکیدی که تلویحاً اشاره به ریشه دوامنده فساد در دولتها دارد. رئیسی در این مراسم که ۱۱۵ میهمانان از ۷۳ کشور (۱۰۰ نفر از سران کشورها، ۲۰ رئیس مجلس، ۱۱ وزیر خارجه، ۱۰ وزیر دیگر،

فریختگان یک سوگند و یک سخنرانی در مژ واقعیت،
همه آن چیزی بود که باید در مراسم تحلیف سید ابراهیم
رئیسی، سیزدهمین رئیس جمهور ایران رقم خورد و
چنین هم شد. بیرا نیست سخنرانی مراسم تحلیف رئیسی
را هوشمندانه و جامع ترین سخنرانی او از روز وروادش به
کارزار انتخابات ریاست جمهوری دانست. رئیس جمهور
در صحنه مجلش شورای اسلامی در برابر تماشگان مردم،

مبارزه با ظلم

در آن روزهایی که جمهوری اسلامی به اندازه امروز در تسلیحات نظامی و در بسیاری از ساختهای دانش، حرفی برای گفتن نداشت، امام خمینی (ره) اصلی را به سیاست خارجی جمهوری اسلامی یوندزد. ایشان گفتند که «مانه ظلم خواهیم کرد؛ ونه مظلوم واقع خواهیم شد.» در سال های خیر هیچ قدرت منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای نیست که بتواند مزها و موجودیت جمهوری اسلامی را بهدید کند. این قدرت البته محدود به مزهای جغرافیایی ایران نشده و ثمره اش در زندگی مردم غرب سیانیز مبتلور شده است. اگر ایران بود، هیچ کشوری یارای مقاومت در برابر زیم صهیونیستی ایاندشت. رئیسی در برابر میهمانان خارجی مراسم تحلیف، بر این اصول اساسی انقلاب اشاره کرد. او گفت جمهوری اسلامی مدافعان حقوقی واقعی حقوق بشر و حقوق انسان است و بر این اساس سکوت در برابر ظلم و جنایت و تجاوز به حقوق انسان های بی گناه بوبی دفاع را بقبول نداشت و محدود می داند.» رئیسی هیچ حد و مرزی را برای دفاع از مظلوم به رسیت نشناخت و گفت: «ظلم و جنایت چه در قلب اروپا باشد و چه در آمریکا، چه در آفریقا باشد، چه در دویمن، چه در سوریه باشد، چه در فلسطین مادر کار مظلومان خواهیم ماند.»

عدالت محوری

گرایش به سیاست‌های لیبرالیستی و بازار آزاد، در هشت سال گذشته، عدالت را به حاشیه برد و چندین میلیون نفر به طبقات فروندست و مستضعف افزود. حدود ۱۶ میلیون رای در سال ۹۶ به سید ابراهیم رئیسی و رای امسال به او، چیزی جز خواست عدالت و توجه به طبقاتی که زیر چرخ‌های سیاست خارجی دولت قبل له شدند، نبود. رئیسی پیام این رای را به درستی درک کرده است. او پیام مردم ایران در ۲۸ خرداد سال ۱۴۰۰ را «پیام تحول خواهی و عدالت‌طلبی» خوانده است. اوین رای را «استقلال‌طلبی و مقاومت در برایر زیاده خواهی قدرت‌های مستکبر و ظالم» دانسته و گفته‌اند از مردم از ما خیوهنه که به وعده خود مبنی بر تحقق دولت عدالت‌گستر، فسادستیز و تبعیض‌گریز، دغدغه‌مند، برنامه محور، علم‌خواه و اندیشه‌پیشه عمل کنیم. او معتقد است «دولت برخاسته از اراده ملت برای تأمین منافع مردم و اجرای عدالت خواهد ایستاد و در این مسیر خستگی ناپذیر پیش خواهد رفت».

فیلماتی پیپر

بنیان دولت روحانی بر پایه سیاست خارجی بود و از همین روز با روی کار آمدن تراپ و خروجش از برجام، ایران تقویباً فاقد یک دولت به معنای واقعی شد. رئیسی اماقرا نیست تجربه تاخیل روحانی را تکرار کند. او «دیپلماسی و تعامل هوشمند با جهان» را «مولفه‌های قدرت ملی» برای تامین «منافع و مصالح ملی جمهوری اسلامی ایران» خواهد. رئیسی از مخالفتش با «دخلات بیگانگان در منطقه» گفت که این دخلات «نه تنها هیچ مشکلی را حل نمی‌کند بلکه خود مشکل است». در «سیاست خارجی رئیسی»، کشورها و ملت‌های همسایه «خوبی‌اوند» تلقی می‌شوند و بر همین اساس هم «همه ترین و اصلی ترین اولویت سیاست خارجی» دولت اول، «ارتقای روابط با کشورهای همسایه» خواهد بود. البته همکاری با همسایگان به معنای غفلت از سایر کشورها و قدرت‌های خواهد بود و رئیسی با توجه به «دگرگونی» جهان، تامین منافع ملت‌ها را منوط به درک جهان جدید و تعامل راهبردی با قدرت‌های نو تغییر می‌دانست و گفت که «سیاست خارجی موفق، سیاست خارجی متوازن خواهد بود». **ویسی** جمهوری به برنامه هسته‌ای ایران نیز اشاره‌ای داشت. اواباتاکیدیر «کاملاً صلح‌آمیز» بودن برنامه هسته‌ای، دستیابی به سلاح اتمی براساس «فتواه رهبر انقلاب» از «سرعاحرام» خواند و تاکید کرد که «این سلاح هیچ جایگاهی در استراتژی دفاعی جمهوری اسلامی ندارد». به گفته او ایران با «سیاست فشار و تحریم» از پیگیری حقوق قانونی خود اجلمه حق توسعه هسته‌ای دست نخواهد کشید. رئیسی البته این رانیز اضافه کرد که از هر طرح دیپلماتیک که منجر به لغو تحریم‌ها شود، «حمایت» خواهد کرد.

نبرد با فساد

در کارزار انتخابات ریاست جمهوری، رئیسی در پاسخ به کسانی که از اخ خواسته بودند تا در همان دستگاه قضایا با فساد مبارزه کنند، گفته بود: «ریشه فساد را باید در دستگاه اجرایی خشکاند و سازوکارهای دستگاه اجرایی و بسترهای فساد را باید اصلاح کرد تا از آن پرونده بیرون نیاید والا باید هر روز روی میز قاضی شاهد یک پرونده باشیم».

او در مراسم تحلیف، به صورت جدی به خشکاندن ریشه فساد اشاره داشت. او وعده‌های دولتش را «صادق» نامید و گفت: «ایجاد شفافیت حداکثری در اقتصاد، خشکاندن ریشه‌های فساد و رانتخواری، مقاوم‌سازی اقتصاد در مقابل تکانهای، مهار تورم و گرانی، تقویت ارزش پول ملی، بازگرداندن ثبات به اقتصاد کشور، حمایت از تولید ملی، تلاش برای خودکفایی در تأمین نیازهای اساسی مردم، پیشرفت فناورانه و دانش‌بنیان، مدیریت بهینه معادن و منابع آب، گاز و نفت کشور، توجه به تغییرات اقلیمی و صیانت از محیط‌زیست را با قدرت دنبال خواهیم کرد».

مودت ہمہ مردم

رئیسی می‌گوید دولتش همه مردم ایران است. او معتقد است مردم ایران «بارها و بارها، وفاداری خود را به انقلاب در عرصه‌های مختلف اثبات کرده‌اند» و حالا نوبت دولت است که «ادای امانت» کند. رئیس جمهور خود را «خادم همه جمهور و خدمتگار بیش از ۸۰ میلیون نفر از جمعیت» خواند تا صراحتاً نسبت دولت و مردم را تشریح کرده باشد. رئیسی دولتش را «دولت وفاق ملی» خواند و گفت: «در چینن دولتی «جناح‌های سیاسی، دسته‌بندی‌های قومی و مذهبی و گروهی، رنگ می‌باشد و همه مردم دست در دست یکدیگر برای تحقق ایران قوی، ذیل پرچم مقدس جمهوری اسلامی هم‌پیمان می‌شوند». او با این پیش‌زمینه از تمام «نخبگان و اقشار مختلف مردم، همه اقوام و همه مذاهب، همه احزاب و همه گروههای و همه جریان‌های سیاسی، حوزه و دانشگاه، جوان، پیر، زن و مرد» درخواست کرد که دولت مردمی را بهمه وجود دولت خود دانسته و یاری کنند. رئیس جمهور از همه درخواست کرد تا برای انتلاع اسلام، عزت آیندگان، سربلندی ایران در جهان، «دست در دست یکدیگر با وحدت و انسجام ملی» آرمان ایران قوی را متحقق سازند.

گفت و گو

سعید آجورلو، کارشناس مسائل سیاسی در گفت و گو با «فرهیختگان»:

در دولت سیزدهم نیاز به بازتعریف عدالت داریم

از دستگاه بروکارکسی کشور یک مساله جدی است که تواند کنار دولت با این راه های نظارتی قرار گیرد و یا بد پیشافساد حرکت کنیم. از این جهت فکر می کنم این سه قوه می توانند بروکارکسی کشور را هم در سیاست و هم در اجرا اصلاح کنند. این می تواند فرصت بزرگی باشد. ولیکن شاید الان چالش و عده و انتظار داریم، یعنی حداقل الان چالش داریم اگر اسام آرایحون نگذاریم. در احوالات زیادی تلنبار و انباشت شده که بخشی در انتخابات تبدیل به عده شده و تبدیل به انتظار مردم از دولت آینده و مجلس و قوه قضائیه شده است. اگر شما تواید این حجم انباشت شده مطالبات را پاسخ دهید به شکاف اجتماعی دامن زده اید که این امر خطناکی است. به خاطر همین من توصیه می کنم یا بد به صورت زمان بندی شده و در سه فاز کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت به موضوعات نگاه کنیم. یعنی در فاز کوتاه مدت تا پایان سال حداقل ۵-۶ و عده ای که داده شده است را انجام دهیم. در حوزه های مواد غذایی و کالاهای اساسی و آرسانی و موضوع کرونا و... یا بد در کوتاه مدت برنامه دولت و تا حدود زیادی مجلس بیان و اجراشود. این مساله می تواند اعتمادی را که بیان کردم بازسازی کند. در میان مدت می توان گفت تا پایان سال ۱۴۰۲ به این اهداف در حوزه های تورمی، استغال و... می رسیم و تا ۱۴۰۴ برنامه بلند مدت ما این است که شاخص اقتصادی را بهبود دهیم و سازمان دولت را اصلاح کنیم و اقتدار دولت را بازگردانیم. به شدت نیاز داریم در این سه فاز برنامه مدون و عملیاتی بهینه تابتوانیم بحران و عده و انتظار را کنترل کنیم یعنی چالش را کنترل کنیم تا تبدیل به بحران نشود. در عین حال خطوطی روی روی ما دون دولت است. یک بخش خطر ساده انگاری و ساده نگاه کردن به مسائل باشد. یک مساله می تواند روزمرگی دولت و وزرا باشد و یک مساله می تواند برخی تندروی ها را جات بخی افراد باشد که شاید ترجیبات کمتری دارند و یک خطر دیگر محافظه کاری است. یعنی کسانی که همچنان طبق تنظیمات گذشتته به حالت محافظه کاره به موضوعات نگاه می کنند نه تواند اصلاح انجام تعریف آن اشتباه جریان اصلاح طلب و دولت روحانی را کند سرانجام خوش نخواهد داشت. همان طور که اعتدال در تفکر روحانی به سختگیری با جریان مقابل تعریف شدو آسان گیری و خوش بینی به دولت های غربی رسید روحانی اعتدال رانه در فرatar با مردم و نه در رفتار با دشمنان و نه در رفتار با گروه های سیاسی رعایت کرد. عدالت اگر مراقبت نشود می تواند از جای خود بلند شود و مفهوم وارونه ای از آن ساخته شود. من فکر می کنم عدالت هم در بخش اقتصادی و هم اجتماعی و هم سیاسی است و در حوزه های مختلف باید عدالت ترجمه شود. نیازمند یک دولت راهی به این معنا هستیم که بتواند حداقل هارا برای طبقات پایین جامعه آماده و از آنها حمایت کند، دولت باید پنهان و سپر مردم باشد. مجلس هم همین طور است یعنی سه قوه باید بخشی از سیاست های رفاهی باشند، باید بخشی از عدالت سیاسی، عدالت اقتصادی و عدالت اجتماعی و فرهنگی خود با حمایت جدی مردم آغاز کنیم.

عدالت محوری یکی از نکات و چالش های مهم دولت رئیسی در آینده است. به نظر شما مطلوب مادر عدالت این است که دولت آینده، با تولید ثروت و توزیع عادلانه آن شرایط رفاهی خوبی برای همه مردم ایجاد کنند یا اینکه مابه عدالت در رویکرد و ساختار نیاز نیاز داریم؟

من فکر می کنم صحبت رئیسی تحت این امر که دولت آینده دولت وفاق خواهد بود در واقع در ادامه فرمایشات رهبری است که در مراسم تغییر عنوان کردند دولت مارکسیستی یا نوکارکسیستی است. من فکران ماحذاقل در طول ۱۰۰ سال در موضوع عدالت مناقشه داشته اند که در اختلافات بین روشنگران دینی و مجتهدان دینی حتی در بعد و قبل از انقلاب این اختلاف قابل ردیابی است، مانند تفاوت نگرش هایی که بین مطهری و شریعتی و... در این حیطه می بینیم، درنتیجه، این مناقشه قیمی است. مناقشه اجتماعی را داریم. مساله مردمی شدن دولت که مورد نظر رئیسی است این ابعاد مختلفی دارد. مهم ترین بعد آن استفاده از قدرت معنایی و قدرت بزرگ مردم برای پیش برد امور دولت است. یعنی اگر از ظرفیت جامعه و ارزشی و انگیزه جامعه دارند ولی در ذات همچنان الهام گرفته از تفکرات چپ هستند رشد کردن. ولیکن آیا عدالت همان چیزی است که این گونه تفکرات و این گرایش چپ گرایانه ترویج می کند یا عدالت باشد و شکافی بین دولت و ملت باشد بهترین کارها و بزرگ ترین کارها را نمی توانیم پیش برد، شعار مردمی شدن، در اصل بازگشت به شاهراه، انقلاب اسلامی، پنچشنبه گذشته سید ابراهیم رئیسی با حضور در مجلس شورای اسلامی به عنوان سیزدهمین رئیس جمهور ایران سوگندیاد کرد. وی در مراسم تحلیفش طی سخنانی به بیان اولویت های دولت سیزدهم در زمینه سیاست داخلی و سیاست خارجی پرداخت. در همین رابطه با سعید آجورلو، کارشناس مسائل سیاسی به گفت و گو نشسته ایم. متنه این مصاحبه در ادامه از نظر شمامی گذرد.

جه سوال‌های ابتدای انقلاب ماهیج زمان دیگری را تجربه نکرده‌ایم که در آن ایران سه قوه‌برای حل مشکلات مردم و کشور هم نظر و همراه باهم باشند. اکنون در آغاز کار دولت سیزدهم این شرایط را تجربه می‌کنیم، چه توصیمات بزرگی دیدار سوی روسای سه قوه‌برای حل مشکلات گرفته شود؟

ن فکر می‌کنم این فرصت بزرگی است یعنی اساساً ممکن است از نظر فردی افراد لیلیقه‌های متفاوتی داشته باشند اما از نظر روبکری، روپرکر روسای قواه نظر من هر نزدیک و منطبق با آرمان‌های انقلاب و منویات رهبری است. طبیعی است مجلس این راه خیلی می‌تواند هم در مقابلیه باسترهای فسادزا و هم در حمایت از دولت و در اصلاح ساختار بودجه و اصلاح نظام بانکی و مالیاتی، حمایت از معيشت مردم به دولت کمک کند و دولت را در عین حال نظارت کند تا این سیاست‌ها عدول نکند با قهقهه‌ای هم هم؛ نقش اراده‌بینی را توجه به اینکه مساله فساد؛ داد.

کنم مهمنه ترین کلیل و اونصری که می تواند این سرمایه اجتماعی را بازآفرینی بازسازی کند با توجه به نکاتی که بیان کرد اصلاح نهاد دولت، اصلاحات بزرگ بر قوه مجریه با رویکرد کارآمدی است. یعنی کارآمدی به معنای حل مشکل در زمان شخص با برنامه مشخص و کاملاً اجرایی است. من فکر می کنم باید از مفاهیم نتراصی و غیرقابل حسن کردن دوری کنیم و به سمت یکسری اقدامات اجرایی روییم تا بتوانیم با فرضی که بیان کرد روابط را بازسازی کنیم و در پی آن بعد از جلب اعتماد مردم دوره ای از اقدامات بزرگ تر و جدی ترا برای اصلاح شرایط اقتصادی و جتمایعی و فرهنگی خود با حمایت جدی مردم آغاز کنیم.

پنچشنبه هفته گذشته سید ابراهیم رئیسی با حضور در مجلس شورای اسلامی به عنوان سیزدهمین رئیس جمهور ایران سوگند یاد کرد. وی در مراسم تحلیفش طی سخنانی به بیان اولویت‌های دولت سیزدهم در زمینه سیاست داخلی و سیاست خارجی پرداخت. در همین رابطه با سعید آجورلو، کارشناس مسائل سیاسی به گفت و گو نشسته‌ایم. متن این مصاحبه در ادامه از نظر شمامی گذرد.

من فکر می کنم صحبت رئیسی تحت این امر که دولت آینده دولت وفاق خواهد بود در واقع در ادامه فرمایشات رهبری است که در مراسم تقدیف عنوان کردن دولت باشد. یعنی حس می کنم رئیسی با آگاهی از خواسته رهبری که به صورت عیان بیان شد، این موضوع را بحث و عنوان کردن. همان طور که بیان کردید در دورانی هستیم که شکافی بین دولت و مردم به وجود آمده و ما چالش سرمایه اجتماعی را داریم. مساله مردمی شدن دولت که مورد نظر رئیسی است ابعاد مختلفی دارد. مهمترین بعد آن استفاده از قدرت معنایی و قدرت بزرگ مردم برای پیش بردن امور دولت است. یعنی اگر از ظرفیت جامعه و انرژی و انگیزه جامعه استفاده شود می تواند مشکلات بزرگی را حل کند و همچنین اگر این سرمایه وجود نداشته باشد و شکافی بین دولت و ملت باشد بهترین کارها و بزرگترین کارها را نمی توان پیش برد. شعار مردمی شدن در اصل بازگشت به شعارهای انقلاب اسلامی است و پاسخی به بحرانی است که در زمان دولت روحانی داشتیم. به تعابیری دولت روحانی دولت سرمایه اجتماعی سوز، دولت غیرمردمی و یک دولت سواز از مردم و جدای از مردم و فراتر از مردم بود. بخواهم از موضع جامعه شناسی سیاسی بگویم دولت روحانی دولت طبقه بورژوازی و سرمایه داری بود. به همین معنا هم از طبقه متوسط فاصله گرفت و هم از طبقه پایین جامعه فاصله گرفت و در زیباییات با بدترین وضع و در پایین ترین وضعیت محبوبیت کنار رفت و به سرمایه اجتماعی آسیب زد. در واقع دولت رئیسی در شرایطی روی کار می آید که جامعه نسبت به نهاد دولت بی اعتماد است، بخش هایی گلایه دار و بوخشن هایی نایامید است و رئیسی در ادامه صحبت های رهبری اصلی ترین مشکل و بزرگ ترین ظرفیت خود را مردمی کردن دولت دیدند که این مردمی کردن، هم مردمی کردن در فراتراوه اسلوک و منش است و هم مردمی شدن در سیاست هاست. یعنی سیاست باید تبدیل به حوزه منافع عمومی، بین سنت حامعه و استفاده عادلانه مردم اما: امکانات شدد. به همین واسطه می فکر